

Náš Kýrnik

ROČNÍK IV.

číslo 2./OKTÓBER 2019

Časopis občanov obce Velký Kýr

DEŇ OBCE 2019

DEŇ RODINY

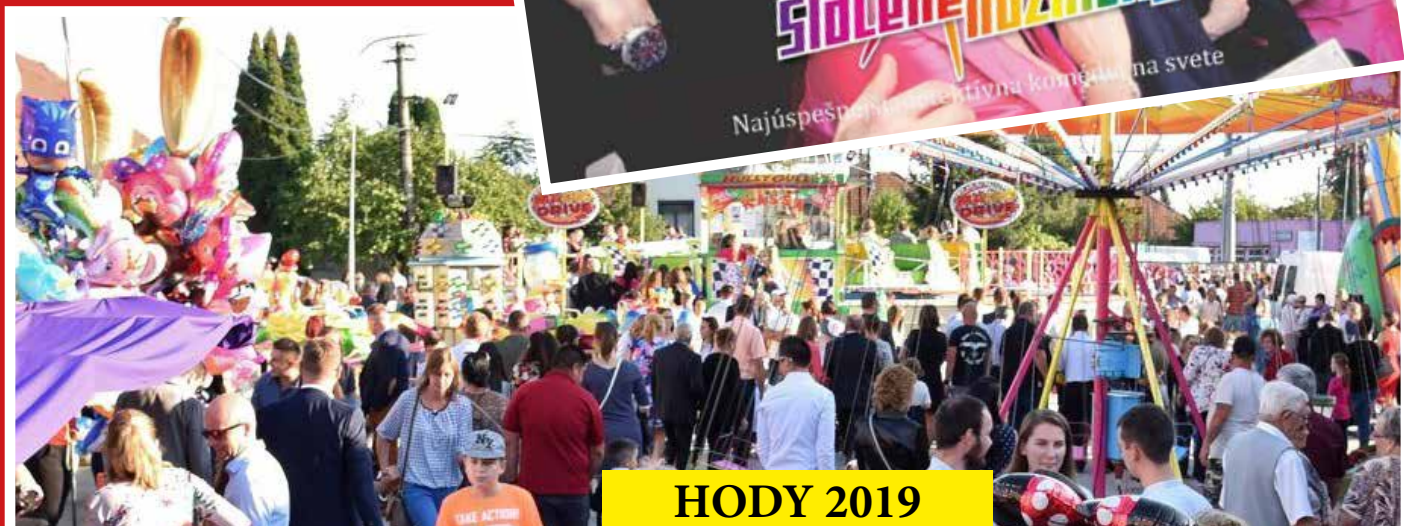

LETNÝ CAMP

ŠIALENÉ NOŽNIČKY

Najúspešnejšia a najaktívnejšia komunita na svete

HODY 2019

Vážení občania a čitatelia,

opadávajúce žlté listy signalizujú príchod jesene a pomaly aj koniec kalendárneho roka, čo je možno dôvodom na bilancovanie. Dovoľte mi preto, aby som Vás v krátkosti poinformovala o aktivitách, uskutočnených počas uplynulých 9 mesiacov. Začiatok kalendárneho roka sa niesol v znamení rekonštrukcie vyše 50 rokov starej školskej jedálne. Väčšia časť investície bola hrazená z dotácie MŽP SR, neoprávnené výdavky sa financovali z vlastného rozpočtu. Taktiež z vlastných zdrojov boli zakúpené nové stoličky do veľkej sály kultúrneho domu. V letných mesiacoch sa opravili výtlky miestnych komunikácií a cesty vedúcej do štrkárne; pri starom cintoríne sa dokončila výstavba parkoviska. Na ulici Gaštanová sme namiesto zničeného chodníka uložili zámkovú dlažbu a opravili sme aj lavičky na námestí. Členom Klubu dôchodcov ďakujeme za dobrovoľnú brigádu, v rámci ktorej premaľovali na území obce zábradlia na všetkých mostoch. Každý rok sa snažíme aj o zreštaurovanie minimálne jednej sakrálnej sochy. Tento rok posvätil p. farár Písečný opravenú sochu sv. Anny, na počesť ktorej organizujeme aj naše obecné dni.

V priebehu roka sme boli úspešní v niekoľkých projektoch: z Nitrianskeho sa-

mosprávneho kraja sme dostali dotáciu na šport, kultúru a cestovný ruch. Z týchto nenávratných finančných zdrojov sa hradila časť výdavkov na obstaranie novej lezeckej veže a kolotoča na detskom ihrisku v centre obce, obstarali sme nové citary a reklamné predmety. Dobrovoľný hasičský zbor použil získanú dotáciu na rozšírenie svojej techniky a z dotácie Ministerstva dopravy a výstavby SR sme financovali zmenu územného plánu obce. Začiatkom októbra sme podpisovali zmluvu na schválenú dotáciu k projektu nízkoúhlíkovej stratégie a taktiež na vytvorenie moderných školských laboratórií. Na podpis čaká ešte zmluva úspešnej dotácie na zriadenie wifi zón v obci. Keďže jeseň je aj obdobím upratovania záhrad, upozorňujeme na prísny zákaz pálenia konárov a záhradného odpadu (porušenie zákazu je dôvodom udelenia priestupkovej sankcie), ktoré zbierame na zbernom dvore. Prostredníctvom tohto časopisu apelujeme na každého, aby sa do kontajnerov bioodpadu rozložených na území obce, nedával odpad, ktorý tam nepatrí (drôty, plasty a iné), pretože tento rok sa nám nepodarilo podrviť práve takýmto spôsobom znečistený bioodpad. Ďakujeme zároveň všetkým, ktorí sa k problematike odpadov stavajú zodpovedne a využívajú možnosti, ktoré ponúka zberný dvor Kačín: uloženie záhradného bioodpadu, orezaných konárov, neznečisteného textilu, drobného stavebného odpadu a skla. Aby sme na území obce v okolí kontajnerov udržali

poriadok, doporučujeme väčšie množstvo skla ukladať do veľkokapacitného kontajnera, ktorý sa nachádza na zbernom dvore. K sviatkom jesene patrí neodmysliteľne návšteva cintorínov a spomienka na zosnulých. Okrem tradičných koncoročných podujatí Vás pozývame aj na vytvorenie výstavy medovníkovej obce, spojenú s adventným koncertom dňa 14. 12. 2019. S úprimným poďakovaním za celoročnú pomoc Vám praje dôstojné prežitie všetkých jesenných, vianočných a koncoročných sviatkov:

*Ing. Judita Valašková,
starostka obce Veľký Kýr*

Deň rodiny

V minulom školskom roku 2018/2019 dňa 26. júna sa nám už štvrtýkrát podarilo zrealizovať akciu pod názvom Deň rodiny. Cieľom tejto akcie je zblížiť ľudí a organizácie v našej obci, podporiť kladné vzťahy medzi nimi, spoluprácu a v neposlednom rade pre radosť detí. Do akcie sa okrem žiakov, pedagógov, rodičov a priateľov školy zapojili aj miestni hasiči. V predpoludňajších hodinách sa žiaci v rámci vyučovania zapájali do rôznych zábavných a športových aktivít pripravených učiteľmi. Popoludní sme sa všetci tešili na vystúpenie žiakov, ktoré bolo výsledkom niekoľkotýždňovej poctivej prípravy kulís, rekvizít a kultúrny program ladený v retro štýle. Naše spomínanie na (ne)dávno zašlé časy však - ako tradične - narušilo rozmarné júnové počasie. Búrka znova rozhodla, že náš Deň rodiny oslávieme až koncom školského

roka. Po týždňovej pauze sme konečne zrealizovali kultúrny program, ktorý bol výsledkom tvorivej práce našich učiteľov a žiakov. Súčasťou akcie bola ukážka práce remeselníkov a požiarnikov, jazda na poníkoch.

Vo večerných hodinách bolo pre všetkých účastníkov pripravené výborné pohostenie. Deň rodiny tak mohli všetci prítomní stráviť s tými, ktorí sú ich srdciam najbližší. Všetci odchádzali domov spokojní, že prežili príjemné popoludnie so svojimi deťmi, na ktoré môžu byť právom hrdí.

Žiaci vo Veľkom Kýre sa stravujú vo vynovenej školskej jedálni po novom

Školská jedáleň vo Veľkom Kýre zabezpečuje stravovanie pre približne 200 detí miestnej základnej a materskej školy a v tomto roku sa žiaci konečne dočkali jej vynovených priestorov. Podľa slov starostky Ing. Judity Valáškovvej rekonštrukcia nebola jednoduchá, a hoci sa vyskytli nejaké komplikácie, je rada, že žiaci sa už teraz stravujú v lepších podmienkach.

o Ako prebiehala rekonštrukcia školskej jedálne?

- Rekonštrukcia približne 50-ročnej budovy sa začala ešte v novembri 2018, bola ukončená odovzdaním stavby vo februári 2019 a skolaudovaná až v máji. Ministerstvo životného prostredia financovalo zateplenie celej budovy, výmenu okien, novú rekuperáciu, fotovoltaiiku na ohrev teplej vody a elektroinštaláciu. Obec Veľký Kýr však musela prispieť z vlastného rozpočtu takmer rovnako veľkou čiastkou na rekonštrukciu vnútorných priestorov, počnúc novými sociálnymi zariadeniami, cez výmenu podláh až po vymalovanie a nákup potrebného vybavenia.

o Kedže rekonštrukčné práce si vyžiadali určitý čas, kde sa zatiaľ žiaci stravovali?

- Náhradné stravovanie bolo riešené v Malom kultúrnom dome, kam sa deti zakaždým zo školy presúvali. No už to bolo zdlhové a aj vyučovanie sa týmto presunom muselo prispôbovať. Štát od septembra prispieva žiakom a škôlkarom na obedy dotáciou 1,20 € na jeden obed.

o Mali ste v súvislosti so zavedením „obedov zadarmo“ nejaké problémy? Majú teraz o ne deti väčší záujem?

- Počet detí, ktoré teraz majú záujem o obedy sa zvýšil, a keďže priestory sú momentálne vynovené a kapacita sa aj z týchto dôvodov musela rozšíriť, prijali sme jednu pomocnú pracovnú silu. Zatiaľ tu máme štyri

pracovníčky, ktoré vydávajú obedy pre približne 200 žiakov, a potrebný bol tiež nákup nového konvektomatu. V súvislosti s „obedmi zadarmo“ sme museli zaviesť opatrenia, kde rodičia žiakov ZŠ platia 20 eur na pol roka ako zálohu a z toho sa im potom dvakrát do roka bude robiť vyúčtovanie. Pokiaľ je dieťa choré a rodičia ho neodhlásili zo stavy a stravu si rodičia neprevezmú, bude sa určitá čiastka z tejto sumy odrátavať. Myslím si, že väčšina obcí to riešila takýmto spôsobom. Stále však platí, že dieťa je potrebné z obeda odhlásiť ráno do 8,00 hod.

o Ako rodičia prijali fakt, že „obedy zadarmo“ v podstate nie sú zadarmo?

- Samotné ohlasy sa k nám nedostali, no rodičia na tento fakt boli upozornení na rodičovskom združení. Nie som si istá, či táto dotácia bola šťastným riešením, pretože pokiaľ budeme vyberať zálohu od tých rodičov, ktorí ju nebudú schopní zaplatiť, doplatia na to práve ich deti, ktoré sú na tieto obedy odkázané. Aj z tohto dôvodu sme pre škôlkarov tento poplatok 20 eur neodsúhlasili, resp. sme im zálohu odpustili, pretože škôlkari majú samotných poplatkov pomerne veľa. Rodičia

platia navyše režijné náklady 2 eurá každý mesiac a za vyzbieranú sumu sa kúpi napríklad náhrada za rozbitý riad.

o Systém čipovania na školách sa pomaly dostáva do popredia a vo veľkej miere ho začínajú využívať viaceré školy, medzi inými aj tá vo Veľkom Kýre. Ako si žiaci zvykli na túto skutočnosť?

- Dochádzkový systém sme začali riešiť ešte pred dvomi rokmi, no na istý čas to nemalo efekt. Preto sme od nového školského roka opäť nabehli na tento systém, aby sme mali prehľad nielen o dochádzke, ale v súvislosti s ňou aj s prihlásenými obedmi. Na starosti to má vedúca školskej jedálne. Tým, že sa deti čipujú pri príchode do školy, už vieme, koľko detí je v škole. Pri obede sa zasa odčipujú a ak je v tomto smere nejaká nezhoda, resp. ak dieťa bolo prítomné, ale obed si nezobralo, tak je tento obed v podstate prepadnutý a bude sa účtovať. Najmä si deti musia dávať pozor, aby si kartičky na čipovanie nezabudli doma. Zatiaľ sa však nikto nestožoval, že by niečo nefungovalo.

o Na obedy vraj prispievate aj niektorým dôchodcom...

- Áno, dôchodcovia v našej obci majú na výber, či sa budú stravovať v miestnom motoreste, alebo uprednostnia stravu zo školskej jedálne. Z tej sa im nosia obedy priamo domov a obec im na ne prispieva určitou sumou. Hoci sa stravná jednotka teraz zvýšila, obecné zastupiteľstvo sa uznieslo na tom, že im tento rozdiel doplatí. Platí to samozrejme pre seniorov nad 70 rokov.

- májková -

Hodové slávnosti sa v našej obci slávia každý rok v septembri k výročiu vysvätenia miestneho rímskokatolíckeho kostola Povýšenia sv. Kríža. Tohtoročné hody sa konali v nedeľu 15. septembra. Veriaci sa mohli zúčastniť dvoch slávnostných svätých omší v dopoludňajších hodinách, ktoré pán farár Mgr. Igor Písečný celebroid v slovenskom aj maďarskom jazyku ako to už robieva každú nedeľu za uplynulý rok odkedy je duchovným vo Veľkom Kýre. Jedným z hodových zvykov je pozvať na nedeľný obed rodinu a známych nebývajúcich v obci a pohostiť ich pečenou kačicou. A po takto výdatnom obede sa všetci mohli pobrať do dediny, chlapi na futbal, ženy na koncerty a deti na vytúžené kolotoče. Počasie tento rok naozaj prialo, slnko svietilo a teploty boli príjemné až do

Hody 2019

neskorého večera. Futbalové mužstvo dospelých čakal v nedeľu ťažký súper z Pribety. Výkop bol o štvrtej hodine a po akčných 90-tich minútach, počas ktorých padlo dokopy až 8 gólov, vyhrali domáci pred zaplneným štadiónom 5:3. Ďalší program, ktorý bol pripravený pre hodujúcich, boli dva koncerty na pódiu za malým kultúrnym domom. Vlni bol hodový koncert v našej obci po prvýkrát a keďže sa obyvateľom veľmi páčil, rozhodlo sa, že sa koncert usporiada aj tento rok. Začal o štvrtej hodine vystúpením českej hudobnej skupiny „Pop stars - ABBA revival band“. Dve speváčky spolu s hudobníkmi dokonale napodobnili švédsku skupinu ABBA (kos-

týmami aj parochňami) a zahrali všetky ich najväčšie hity vrátane Mamma Mia, Dancing Queen, Waterloo, S.O.S. Potom sa účinkujúci prezliekli z bielych kostýmov do čierneho-zlatých a vzápätí vyšli na pódium už ako skupina „BONEY M revival band“. Publikum mohlo opäť počuť svetové hity ako napr. Rivers of Babylon a Rasputin. Diváci, ktorí stáli, si veru aj zatancovali, keďže rytmy pesničiek boli veľmi chytľavé. Deti sa do sýtosti vyšantili na kolotočoch, už obľúbenom Hully-Gully, húsenkovej dráhe, detskej manéži, avšak kolotočiar nás tento rok prekvapili aj novým kolotočom Extrem, na ktorý sa odvážili vystúpiť iba tí najodvážnejší, lebo jazda na ňom bola vážne extrémna. Už nám ostáva iba dúfať, že počasie bude kýrskym hodom priat' aj na budúci rok.

Deň obce 2019

Už druhý rok za sebou počasie neprišlo každoročnej akcii, konanej uprostred leta a známej ako „Deň obce Veľký Kýr“. Tohtoročná oslava obecného dňa sa konala v sobotu 27. júla. A keďže sa obyvatelia ráno ešte prebudili do pekného počasia, osem družstiev, ktoré sa zapojili do súťaže vo varení guláša, začalo s prípravnými prácami v kultúrnom parku. Nanešťastie sa napoludnie strhol taký lejak, že v parku po ňom ostali veľké kaľuže vody a blata, a keďže organizátori nechceli riskovať pokazenie programu ďalšou letnou búrkou, presunuli celú akciu na

námestie do oboch kultúrnych domov. V malom kultúrnom dome bola pre deti pripravená lezecká stena a v priestoroch občianskeho združenia Kynđerko zabávali najmenších mamičky, ktoré pre nich pripravili množstvo zaujímavých a zábavných aktivít. Veselú atmosféru dopĺňal úžasný šašo Adyno, ktorý svojou skvelou improvizáciou rozosmial deti a aj nejedného dospelého. Vo veľkom kultúrnom dome ponúkali k občerstveniu guláš, ktorý navarili poslanci obecného zastupiteľstva pod vedením p. Jozefa Dojčana. Minul sa guláš

každého súťažného družstva a návštevníci si pochutnali aj na skvelom halászle od miestneho rybárskeho spolku. Súťaž vo varení guláša vyhralo družstvo z Komjatic, ktoré sa do súťaže zapája každý rok. Na námestí predvádzali v poobedňajších hodinách akrobatické kúsky na motorkách členovia „Talenty Trial Teamu“ z Nitry. O piatej hodine sa konala tradičná slávnostná svätá omša v miestnom kostole. Večerné hudobné koncerty sa začali o ôsmej hodine, keď na pódiu vo veľkom kultúrnom dome vystúpila miestna kapela „Kiero Grandé“, ktorá za posledné roky žne úspechy po celej Európe. Po nej patrilo pódium kapele „Peter Cmoric

Band“, ktorej koncert bol aj napriek stiesneným podmienkam úžasný. Spevák kapely hneď na úvod nezabudol spomenúť minuloročný lejak, ktorý zažil u nás a s úsmevom zavtipkoval, že zase priniesol do Kýru so sebou dažď. Po nich zaspievala svoje hity speváčka dvojica z Maďarska „MC Hawer és Teknő“ a nakoniec do tanca a do skorých ranných hodín hrala dvojica „Arti & Gifo retroshow“. Takže obyvatelia, ktorých neodradila nečakaná zmena miesta podujatia Dňa obce, si určite našli v bohatom programe niečo pre seba a všetci dúfame, že na budúci rok našu obec dažďové mraky v tento skvelý deň zďaleka obídu.

Kynderko so symbolickým ypsilonom

Univerzálny recept, ako odstrániť sociálnu izoláciu žien na materskej dovolenke, zatiaľ nevymyslel nik. No vznikajú materské centrá, v ktorých sa môžu mamičky spolu stretávať a rozprávať a popritom robiť pre svoje deti úžasnú akcie, vytvárajúce šťastné detstvá. Jedným z takýchto centier je aj občianske združenie „KYNDERKO“ vo Veľkom Kýre. Správne sa kinder síce píše s mäkkým „i“, ale práve ten ypsilon Y je akýmsi symbolom, že v Kynderku sa tvrdo držia pozitívneho trávenia času s deťmi (aj keď je to skôr symbolika so slovom Kýr). Dokazuje to bohatá činnosť združenia a nespočetne veľa aktivít zorganizovaných pre deti. V popise na sociálnej sieti je napísané: „Detenské centrum je pre všetky deti a rodičov, ktorí sa radi zapájajú do rôznych zaujímavých aktivít spojených s kultúrou, športom a zábavou vo Veľkom Kýre.“ Okrem

tematických aktivít organizujú pravidelné zábavné stretnutia v parku alebo v priestoroch malého či veľkého KD a cvičenie rodičov s deťmi v školskej telocvični. V letných mesiacoch sa rodičia a ich detky roztancovali v rámci letnej pravidelnej „Štvrtkovej tanečnej hodinky“. Po dlhoročnom čakaní na vhodné priestory obecne zastupiteľstvo vyhovel žiadosti združenia o výpožičku priestorov v malom kultúrnom dome. Počas niekoľkých brigád dobrovoľníckou prácou upravili priestory bývalého kvetinárstva a zariadili si ho. Prízemná svetlá miestnosť s bezpečným exteriérom je bezbariérová, v tieni mohutných stromov a s možnosťou parkovania áut i bicyklov, čo otvorilo združeniu ďalšie možnosti na pravidelné stretávanie sa. V roku 2019 už stihli uskutočniť štvrtý ročník fašiangového karnevalu s hu-

dobným vystúpením notového Dannyho, deň detí s bábkovým divadlom, zapletanie farebných vrkočov, kurz pletenia, nielen pre mamičky, ale i tinedžerov. V rámci dní obce pripravilo Kynderko interaktívne hry a tvorivé dielničky a v júli zorganizovalo gulášovú brigádu - upratovacie popoludnie spojené s hrami a varením chutného gulášika. V októbri deti čaká Strašizábava so zabávačom Dj Rudom. Vedúca o.z. Kynderko Zita Balážiová prezradila, že v súčasnosti evidujú 266 členov, ktorí sa registrovali na našej FB stránke združenia, kde pridávajú aktuálne informácie, plánované podujatia, zdieľajú rôzne typy na zábavu a veľmi populárny je detský bazár, ktorý funguje prevažne online. „Všetky aktivity robíme s láskou a nezištnosťou, preto sme radi, ak sa k nám pridávajú aj ostatní dobrí ľudia, ktorí majú chuť tráviť so svojimi i ostatnými deťmi čas tak trochu inak...“, prezradila pani Zitka. Okrem toho dodala, že členov teší ústretovosť obce, vďaka poskytnutiu trvalého priestoru, ktorý im bezplatne zapožičali. Teraz sa môžu kynderáci stretávať aj trikrát do týždňa, každý pondelok, streda a v piatok o 10.00

hodine. „Tešíme sa aj spolupráci s klubom dôchodcov, ktorý nás oslovuje pravidelne napr. pri veľkonočnom zdobení stromčekov na námestí, ale i spolupráci s miestnou školou a škôlkou, kde nás zapájajú do aktivít počas dňa rodiny. Vďaka každoročnému finančnému príspevku od obce a vyzbieraným 2% z daní sa nám darí realizovať podujatia, uvítali by sme však trochu väčší záujem a aktivitu rodičov. Veľakrát sa nám stalo, že sme sa na akcii išli roztrhať na všetky strany a rodičia (až na pár výnimiek) si prišli oddýchnuť a na nás iba prizerali, ako robíme program. Nikto z nás nedostáva za naše úsilie plat, myslím, že sme si všetci rovní, všetci sme rovnako šikovní a tiež si potrebujeme občas vydychnuť. Preto si vážime, že si pomáhame aspoň tými 2% z daní, ktoré môžeme použiť napr. na zaplatenie umelcov a nákup materiálu na tvorenie. Toto všetko sa možno dá kúpiť za peniaze, ktoré sa nám daria horko ťažko zohnať, no to najdrahšie čo môžeme svojim deťom dať má každý v sebe. Venujeme im kus nášho času a deti nám to oplatia mnohonásobne,“ dodala na záver Zita Balážiová.

- derďáková -

Letný camp

Aj keď sa na prázdniny všetci žiaci aj učitelia veľmi tešia, predsa len sa na jeden týždeň radi vrátia do areálu našej školy. Nie však preto, aby si sadli do školských lavíc, ale preto, že ich čaká nádielka prekvapení a zábavy. V tomto roku sme brány letného kempu otvorili už po tretikrát. Je určený pre žiakov 1. až 5. ročníka našej školy. Každoročne sa ho zúčastní okolo štyridsať „kempákov“. Termín sa vždy snažíme prispôbiť predpovedi počasia, ale obyčajne sa môžu deti pripraviť na to, že druhý prázdninový týždeň strávia v spoločnosti svojich kamarátov. Tím učite-

liek pre nich pripravuje pestrý program, v ktorom nechýba spev, tanec, zábavné súťaženie, cestovanie, šport aj tvorivá činnosť. Tento rok sme sa napríklad pešo vybrali do stajne v Branči, kde nás privítala pani Zorádová a povozila nás na krásnych a hlavne pokojných koníkoch. Tiež sme sa rozhodli odvieť vlakom do Nitry, vyšli sme na Kalváriu a navštívili Emeritné múzeum a v ňom výstavu preparovaných zvierat. Vlakom sme cestovali aj do Nových Zámok na kúpalisko Štrand. Za hranicami našej obce sme boli neprehliadnuteľní v krásnych oranžových kempáckych tričkách od Zitky Balážiovej. Skvelý bol aj deň zábavných súťaží a bazár remesiel. Potvrdilo sa, že naše deti sú neobyčajne šikovné, tvorivé a vynaliezavé. Vedia sa zapáliť pre hru a dokonale si užijú zábavu. Počas letného kempu prekvapujú aj svojou poslušnosťou a ochotou dodržiavať pravidlá. Pekné prázdninové dni si užívali aj pani učiteľky, ktoré sa na päť dní zmenili na tábormodératorky a animátorky. Veď prečo nie, keď atmosféra v kempu je príjemná, priateľská a veľmi oddychová. A hlavne svoju prácu robia s veľkou láskou.

Prázdniny sú krásne, ale niekedy aj dosť dlhé, najmä ak treba ratolestiam vhodne vyplniť čas. Možno náš letný kemp aspoň trošku pomáha rodičom plniť túto neľahkú úlohu. A deťom zas robí prázdniny nezabudnuteľnými. A takými by mali byť.

Časová kapsula vo veži, i v našich srdciach

Rímskokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža je už 250 rokov stredobodom duchovného života našej farnosti a pôsobivou historickou a architektonickou dominantou v samotnom strede obce Veľký Kýr. S patričnou dôstojnosťou sa o tento chrám stará aj súčasná generácia. V tomto roku sa úplne vynovili chodníky okolo stavby kostola, postavilo sa nové schodisko k západnému vstupu pod vežou, opatrilo sa bezpečným zábradlím a osadili sa nové stojany na bicykle. Obyvatelia obce si však všimli, že istý čas chýbali z veže kostola 4 ozdobné gule na jej nárožniach. Po dôkladnom zvážení sa pristúpilo k odstráneniu poškodených murovaných prvkov a k ich výmene za nové, oceľové. Pri príležitosti nevyhnutnej obnovy týchto častí kostola

bola dňa 6. septembra 2019 umiestnená na bezpečné miesto na veži časová schránka. Myšlienka umiestniť kovovú škatuľu do jednej z nových vežičiek skrsla s cieľom zanechať odkaz pre nasledujúce generácie, ktorý si nájdu až po dlhom čase. Do schránky boli umiestnené základné údaje o obci, zoznam pamätihodností s rokmi ich postavenia, zoznam farárov pôsobiacich v obci od roku 1872 až po súčasnosť – všetko v slovenskom i maďarskom jazyku - a list pána farára Písečného. Texty doplnili fotografie – súčasné i historické, priložená bola farebná brožúra Veľký Kýr slovom a obrazom z roku 2018, aktuálna denná tlač a niekoľko drobných kovových predmetov a mince. Starostlivo zapečatenú a zabalenú časovú schránku umiestnil

do severozápadnej nárožnej vežičky klampiar z plošiny za prítomnosti pána farára a v súčasnosti zastupujúceho kostolníka. Aj na tomto mieste sa žiada poďakovať za finančnú pomoc všetkým, ktorí prispeli na obnovu chodníkov okolo nášho kostola a na práce na veži - veriacim aj zastupiteľstvu obce. Môcť otvoriť časovú kapsulu s posolstvom od predchádzajúcich generácií je lákavé a sprevádzané veľkou zvedavosťou. Dotýkame sa dávneho. Túžime sa preniesť v čase. Podliehame dojmu považovať sa za vyspelejších, lebo v tom, čo sa odkryje z minulosti necítiť dnešný technologický pokrok. Podobne bude vnímané nami vytvorené posolstvo. Cirkev učí nepodliehať povrchnému pohľadu. Sama pozerá na ľudí minulosti s obdivom. Niektorých vynáša na oltár ako svätých. Veď svätí nie sú len obdivuhodnými historickými osobnosťami - učia nás a inšpirujú. Dokonca neprestávajú mať radi a orodujú za nás. Na kostole je vždy nejaká práca. A na človeku nie? Každý deň sa máme stávať lepšími. Ako sa o to usilovali tí pred nami a zostali nezabudnuteľní. V dušičkovom období, viac ako inokedy, sa priblížime k tým, ktorí pre nás tak veľa znamenali. Zapálime sviecu na hrobe a otvoríme poklady spomienok ukryté v časovej kapsule nášho srdca. Pomodlíme sa. A modlitbou dosiahneme až ku nim.

Igor Písečný, Melinda Baruszová

Erika Szöke – profil maliarky a umeleckej fotografky

• Čo vás nasmerovalo na cestu umenia?

- Ako dieťa som často pozorovala otca pri maľovaní krajínok a zátiší, obdivovala som ako dokáže realitu preniesť na plátno. Vtedy som si tajne želala, aby som aj ja bola taká zručná a talentovaná. Spočiatku som začala kresliť portréty slávnych hercov a spevákov, ktoré som našla v časopisoch Bravo a potom postupne som sa dostala k maľbe. Bola som nadšená a cítila som, že potrebujem odborníka, ktorý ma bude viesť od základov a bližšie ma zoznámí s výtvarným umením. Túto úlohu spĺňala maliarka Jana Farmanová a vďaka nej som bola úspešne prijatá na Katedru výtvarnej tvorby a výchovy UKF v Nitre.

• Ako ste sa od maľovania dostali k umeleckej fotografii?

- Štúdium na vysokej škole okrem maľby a kreslenia zahŕňala aj fotografiu, ktorá ma do dnešného dňa sprevádza a fascinuje. Moja túžba stať sa maliarkou sa rozplynula a zamerala som sa na fotografické umenie. V mojej tvorbe inklinujem popri konvencionálnych analógových a digitálnych technikách k rôznym experimentatívnym, sčasti osobne vyvinutým postupom na rozhraní medzi klasickou fotografiou a netradičnými grafickými technikami. Častokrát vytváram akési "expanded photographs" resp. hybridné diela na rozmedzí fotografie a trojdimenzionálneho objektu. Centrálnymi témami mojej tvorby sú otázky rodiny, medzigeneračnej pamäte, mikrokozmos spätosti vzťahov v rámci rodiny, otázky spoločenského rodu a rodovej identity

(či už na privátnej alebo na kolektívnej rovine) – a v neposlednom rade neúnavná problematika zobraziteľnosti jazyka našej pamäte (a zabúdania).

• Ktoré miesto je pre vašu tvorbu inšpiratívne, kde najradšej tvoríte?

- Najradšej tvorím doma, kde mám vhodné podmienky na experimentovanie a často sa celá rodina zúčastňuje pri tvorbe diel resp. sa aj stáva súčasťou umeleckého diela. Absolvujem aj rôzne umelecké sympózia ako napr. IN SITU – Vojka nad Dunajom, kde sa zameriavame na prírodné umenie (természet művészet). Vytvárame diela priamo v prírode, zanechávame akúsi stopu, ktorá časom mizne a ostáva iba dokumentácia diela.

• Vaše diela majú umeleckú hodnotu. Aký je ich osud?

- Veľa mojich diel sa nachádza v súkromných zbierkach umeleckých sympózií a galérií nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Pravidelne vystavujem na Slovensku aj v zahraničí (Maďarsko, Rumunsko, Dánsko, Španielsko). Najbližšie pripravujem samostatnú výstavu 19. decembra v galérii VŠVU Medium v Bratislave. V roku 2014 som získala hlavnú cenu Sikulského Grafického Bienále (Sfantu Gheorghe, Rumunsko).

• Ako sa vie umelkyňa odreagovať a načerpať nové námety na svoju tvorbu?

- Mám rada svoj domov, rada varím, tancujem, experimentujem a toto všetko sa odzrkadľuje v mojej tvorbe.

- derďaková -

Nájdené telá – detail, inštalácia z chlebov, autorská technika, 2016

Na povrchu hrboľatých bochníkov z múky, vody a droždia sú tváre cudzích ľudí, ktoré som nachádzala v cintorínoch z najrôznejších kútov Európy, počnúc od Islandu až po Gruzínsko, od Španielska až po Macedónsko. Postupne tieto bochníky popraskajú a stávajú sa z nich iba omrvinky času podobne ako aj z nás.

Divadelné predstavenie „Šialené nožničky“

V nedeľu 28. apríla bola sála veľkého kultúrneho domu plná smiechu a dobrej nálady, totižto o štvrtej hodine sa začalo divadelné predstavenie „Šialené nožničky“ v podaní bratislavského divadla Teatro Wüstenrot. Je to najúspešnejšia detektívna komédia na svete, ktorej jedinečný humor vychádza zo situačnej a konverzačnej hereckej improvizácie, kde diváci dej priamo ovplyvňujú. Je to komédia plná zábavy, napätia, bláznivých a neočakávaných situácií. Hra je dokonca zapísaná v Guinnessovej knihe rekordov ako najdlhšie sa hrajúca činoherná hra na svete. Kadernický salón „Šialené nožničky“, ktorý vedie majster hrebeňov a nožíc Tony Kulma, má exkluzívnu klientelu. Vysoko profesionálne renomé je však náhle ohrozené, keď sa v byte nad salónom nečakane udeje vražda. Všetci sú podozriví, zamestnanci aj klienti. Vyšetrenia sa chopia dvaja detektívi a publikum. Medzi hercami boli viaceré známe tváre z televíznych obrazoviek, ktorí zapájali divákov priamo do deja a mali pripravené štyri rôzne závery a to práve podľa otázok od publika počas vyšetrenia vraždy. Vo viacerých scénkach

boli zapracované miestne pomery, čo vyvolávalo v obecenstve výbuchy smiechu. Ak ste túto hru nevideli, môžete naozaj lutovať, o zábavu bolo postarané. Tentokrát označilo naše obecenstvo za vraha Barbaru, zamestnankyňu salóna, ale v prípade, že sa táto komédia ešte niekedy vráti do Veľkého Kýru, môže byť vrahom označený niekto úplne iný. Možno uvidíme...

Spoločenská kronika obce Veľký Kýr október 2018 – september 2019

NARODILI SA

Cserynyszki Leonard, Balogh Andrej, Krehák Tobias, Daniš Andrej, Bohumelová Stella, Gašpar Milan, Lörincz Alex, Malý Maxim, Száraz Mathias, Együd Chloe, Lörincová Sofia, Ladunová Júlia, Tlacháč Dávid, Kucserová Emma, Szóke Erik, Miko Jakub, Kovács Lionel, Bačová Ela, Juríková Daniela, Frátriková Nikola, Bernát Patrik, Malúch Marko, Birkuš Jakub, Lacko Jakub

UZAVRELI MANŽELSTVO

Pavol Stúchly a Ivana Szorádová,
Peter Czajlik a Denisa Fialová,
Gergely Lovász a Mariya Ivanova Georgieva,
Mário Ciho a Yvetta Vaššová,
Štefan Vereš a Marianna Pinterová,
Ing. Roman Ulehla a Simona Csapuchová,
Tomáš Gróf a Nora Krčmárová,
Ing. Attila Kazán a Soňa Šipkovská, Mgr. Marek Banás a Martina Špacírová, Jaroslav Farbár a Marta Dobrotková,
Patrik Režo a Zuzana Sládečková, Ing. Tomáš Valaška a Alena Plachá, Lukáš Peternai a Andrea Mestrová,
Marián Szirtl a Kristína Voržáčková, Roman Hupka a Katrina Szabóová, Viliam Denga a Veronika Varechová,
Alexander Izsák a Mária Bánovská, Jozef Halász a Natália Polinová, Tomáš Babicz a Barbara Kováčová,
Jozef Výberči a Petra Bottlíková, Ing. Tomáš Bacigál a Ing. Edina Sládečková

OPUSTILI NÁS...

Vaňúrová Jurana - 75, Šimon Štefan - 62, Szárazová Oľga - 74,
Ďurček Eudovít - 80, Banyár Štefan - 75, Szokolová Mária - 63,
Vanko Štefan - 65, Malá Otília - 84, Verešová Helena - 84,
Gedai Pavel - 95, Gedayová Otília - 68, Dojčan František - 86,
Gergely Alexius - 74, Kisucký Leonard - 83, Čeriová Mária - 65,
Száraz Vojtech - 65, Szóke Milan - 80, Sládeček Milan - 77, Banyár Jozef - 68,
Opacsiti Eudovít - 79, Kazán Tibor - 76, Križanová Mária - 87, Banyár Attila - 51, Kováčsová Helena - 85,
Száraz Pavel - 72, Banyár Otto - 77, Szárazová Helena - 92, Száraz František - 78, Kecskés Elemér - 80,
Sládečková Irena - 87, Čepediová Priska - 77, Sládečková Alžbeta - 71, Kianek Jozef - 75

Náš Kýrnik..., časopis občanov obce Veľký Kýr, vychádza 2x ročne,
registrované Ministerstvom kultúry SR pod EV 5450/16, ISSN 2585-7134,

vydáva - obec Veľký Kýr, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Veľký Kýr, telefón: +421 915 200 801, email: starostka@velkykyr.sk,
IČO: 00309109. Redakcia časopisu: Ing. Judita Valašková, starostka obce – predsedníčka redakčnej rady
Mgr. Alena Jaššová, promovaná žurnalistka – odborná mediálna poradkyňa a dozor pri komplexnom
zostavení obsahu a kreatívny tvorca časopisu, šéfredaktorka a majiteľka Vydavateľstva „HELENA“, so sídlom v Šali,
IČO: 34644237.

Grafika: Peter Orbán - Zoxó Press. ROČNÍK IV., číslo DRUHÉ/október 2019, ďalšie číslo vyjde v apríli 2020.

Časopis vychádza v náklade 1000 ks, plnofarebne. Nepredajné.

Nagyker infó

IV. ÉVFOLYAM

2. szám/OKTÓBER 2019

Nagyker lakosainak lapja

FALUNAP 2019

A CSALÁD NAPJA

NYÁRI TÁBOR

Najúspešnejšia a najaktívnejšia komédia na svete

BÚCSÚ 2019

Tisztelt lakosok és olvasók,

a fákról lehulló sárga falevelek az őszejövetelét, lassan pedig az év végét is jelzik, ami okot ad némi összegzésre. Engedjék meg ezért, hogy röviden összefoglaljam az elmúlt 3 negyedév aktivitásait. Az év eleje az iskolai étkezde felújítása jegyében zajlott. Az 50 éves kopott épület felújítását főleg a Szlovák környezetvédelmi minisztérium támogatásával, a belső terek átépítését pedig önköltség ráfordításával sikerült kivitelezni. Szintén saját költségvetésből cseréltük le a nagy kultúrház nagytermének székeit, javítottuk ki községünk megrongált utainak és a kavicsbányába vezető útnak a kátyúit és befejeztük az öreg temető parkolójának térkövezését. Kijavítottuk és lefestettük a főtér padjait és a kis kultúrház kerítését, valamint a Gesztenye utcához vezető megrongált járda is új térkővet kapott. Köszönettel tartozunk a Nyugdíjasklub tagjainak, akik példát mutattak önkéntes munkából és hozzájárultak községünk szépítéséhez. Minden évben igyekszünk felújítani egy-egy szakrális emlékművet: idén a Szt. Anna szobor újult meg helyi restaurátor munkáját dicsérve. A felújított szobrot falunap másnapján áldotta meg lelkipásztorunk, Písečný Igor atya. Az év folyamán lett néhány sikeresen elbíralt pályázatunk: Nyitra Megye Önkor-

mányzatától kapott dotáció segítségével új mászóvárát és körhintát vásároltunk a főtéri játszótérre, valamint új citerákat csináltattunk a citeracsoport utánpótlásának kinevelése céljából. Önkéntes tűzoltószervezetünk másodízben bővíthette felszerelését támogatás segítségével és a község falufejlesztési tervét is állami dotáció felhasználásával újítottuk meg. Sikeresen bírálták el a wifi zónák létesítésére beadott pályázatunkat és az iskolában szintén vissza nem térítendő támogatás segítségével kivitelezhetjük majd 2 modern laboratórium kialakítását.

Mivel az őszi kertek letakarításával is összefügg, felhívjuk a figyelmet, hogy szigorúan tilos a kerti fa- és zöldhulladék égetése (törvényből kifolyólag bírságható), ezt a hulladékot lehetőség van a kacsíni gyűjtőudvarra kivinni vagy a község területén elhelyezett nagykapacitású konténerekbe rakni. A konténerekkel segíteni szerettünk volna azokon, akiknek nincs lehetősége a gyűjtőudvarra vinni a zöld hulladékot, cserébe viszont műanyaggal és kerítésdróttal kevert hulladékot kaptunk vissza, ami lehetlenné tette a konténer tartalmának ledarálását. Sajnos ismét beigazolódott a mondás, miszerint „jöttett helyébe jót ne várj”. Köszönjük mindenkinek, aki felelősségteljesen viszonyul a hulladék-problémához, hiszen nem mindegy, milyen környezetben élünk. Ezért is kérjük, hogy a nagyobb mennyiségű üveget a gyűjtőudvar nagy konténerébe helyezték el, hogy megóvjuk a rendet a községben

elhelyezett kisebb üveges konténerek környékén.

Az őszi ünnepeihez hozzátartozik a temetőlátogatás és halottakról való megemlékezés, a hagyományos év végi rendezvényeink mellett pedig egy mézeskalácsfalú megformálására hívjuk meg az érdeklődőket, amelyet 2019. december 14-én adventi koncerttel egybekötött kiállítással kívánunk összekötni. Megköszönve mindenki segítségét, kegyelemmel teli őszi, karácsonyi és évvégi ünnepeket kíván:

*Ing. Valaska Judit,
Nagykér polgármestere*

A család napja

A tavalyi 2018/2019-es iskolaévben már negyedik alkalommal sikerült megrendeznünk a Család napját. A rendezvényre június 26-án került sor azzal a céllal, hogy a közös munka által egy kicsit közelebb hozza egymáshoz a helyi szervezeteket, és persze nem utolsósorban a gyermekek örömeire. A programba a tanulókon, szülőkön és iskolabarátokon kívül bekapcsolódott a helyi tűzoltószervezet is. A délelőtt folyamán a tanulók a tanítási órák keretén belül a pedagógusok által előkészített játékos - és sportversenyekbe kapcsolódhattak be. Délután már mindenki nagyon várta a tanulók által előkészített műsort, amelyet néhány hetes becsületes munka előzött meg, amelyben a tanulók sajátkezűleg készítették el retro stílusban a kulisszákat és a kellékeket. A szép évekre való visszaemlékezést - mint majdnem minden évben - a szeszélyes júniusi időjárás hiúsította meg. A vihar úgy döntött, hogy a Család napját egy héttel később, az iskolaév végén ünnepelhesük csak meg. Pár

napos késéssel ugyan, de végül is sikerült megvalósítani az ünnepséget és a programot, amely hűen tükrözte a tanulók és a pedagógusok kimagasló kreatív alkotói munkáját. A rendezvény keretén belül az érdeklődők betekintést nyerhettek a tűzoltók munkájába, elleshették a kézművesség apró fortélyait, illetve kipróbálhatták a lovaglást is. A kora esti órákban a résztvevők jó

zene mellett fogyaszthatták el a finom gulyást. A Család napját mindenki azzal tölthette, ami a szívének a legkedvesebb. Szülők és nagyszülők egyaránt elégedetten tértek haza, mivel egy remek délutánt tölthettek el gyermekeikkel, akikre nagyon büszkék lehetünk mi is.

A tanulóink végre felújított iskolai étkezdében ebédelnek

Az iskolai étkeзде Nagykéren kb. 200 óvodás gyermek és diák étkezését biztosítja és ebben az iskolaévben a tanulók végre felújított helyiségekben fogyasztják el ebédjüket. Valaska Judit polgármester szavai szerint a felújítás nem volt egyszerű, mert nem számított akadályok merültek fel, de örül, hogy a gyerekek és tanítóik végre méltó körülmények között étkezhetnek.

o Hogyan történt az étkeзде felújítása?

- Az 50 éves épület felújítási munkálatai még 2018 novemberében kezdődtek. A felújítás terv szerint, 2019 februárjára véget is ért, viszont a hivatalos átadás különféle adminisztrációs engedélyek beszerzése végett csak májusban történt meg. A Szlovák környezetvédelmi minisztérium dotációjából fedeztük az épület hőszigetelését, ablakcseréjét, új páraelszívó rendszer telepítését, elektromos vezetékcserejét és a vízmelegítésre használatos napelemes rendszer szerelését. A község saját költségvetéséből is majdnem ilyen arányban járult hozzá az átépítéshez, így önköltségből fedeztük a belső terek csempézését, festését, új toalettet és szociális helyiségek létrehozását az alkalmazottak részére, valamint a belső berendezés vásárlását.

o Hol étkeztek a gyerekek a felújítás ideje alatt?

- Az étkeztetést ideiglenesen a kis kultúrházban oldottuk meg, ahová a gyerekek naponta ingáztak, így a tanításnak is a helyéhez kellett igazodnia.

o Az állam szeptembertől hozzájárul az iskolások és nagycsoportos óvodások étkezéséhez 1,20 euróval. Gondjuk volt az ún. „ingyenes ebédek” bevezetésével? Nagyobb az ebédek iránti érdeklődés?

- Szeptembertől megnőtt a kosztosok

száma és mivel az étkeзде felújult, fel kellett vennünk új munkaeót is. A jelenleg 4 tagú személyzet kb. 200 ebédet ad ki naponta, szükséges volt tehát egy új többfunkciós munkagép beszerzésére is, hogy megkönnyítsük a munkájukat. Az ún. „ingyenebéd” bevezetésével új szabályokat voltunk kénytelenek bevezetni, így a tanulók szülei fél évente 20 eurót helyeznek letétbe és ebből 2x lesz majd elszámolás. Amennyiben a betegség miatt otthonmaradt tanuló ebédjét a szülő nem veszi át, a letéti díjból lesz ennek az ebédnek az ára leszámlolva. A községek többsége hasonló módon oldotta meg ezt a problémát. Tudni kell tehát, hogy a beteg diákot reggel 8,00 óráig lehet kijelenteni az ebédről.

o Hogyan vették tudomásul a szülők, hogy az „ingyenebéd” valójában nem is ingyenes?

- A szülőket felkészítették erre a szülőértekezleteken az iskolaév elején, viszont nem vagyok benne biztos, hogy ez az állam részéről támogatott hozzájárulás jó megoldás lenne, mivel éppen azoknak a szülőnek nehezítjük meg a dolgát a letéti díjjal, akik ténylegesen rászorulnának a segítségre és támogatásra. Ebből az okból is tettünk kivételt az ovis gyerek szülei számára, akiket nem köteleztünk a letéti díj befizetésére, mivel nekik így is nagyobbak az óvodával kapcsolatos kiadásai. A szülők ezenkívül 2 eurós havi hozzájárulással is támogatják az étkeзде műkö-

dését – ebből a pénzből tervezzük majd fizetni az összetörött tányérok és edények pótlását.

o A belépőkártyás rendszer mindig nagyobb teret ölt az iskolákban, többek között Nagykéren is ezt használják a tanulók. Nehezen szokták meg a diákok?

- A belépőkártyás rendszert kb. 2 éve vezettük be, de bizonyos ideig nem volt kellőképpen hatékony a rendszer. Az új iskolaév kezdete óta viszont lényegesen megkönnyíti a rendszer a tanulók jelenlétének megfigyelését, amit az ebédek nyilvántartásánál is ki tud használni az étkeзде vezetője. Így amikor a gyerekek bejegyzik magukat az iskolába való belépéskor, máris összegezni tudják a létszámot. Az ebéd átvételét szintén a becsipelt kártya segítségével jegyzik a tanulók, így pl. ha az iskolában tartózkodott tanuló nem veszi át az ebédjét, akkor ez átesettnek minősül és a szülő pénztárcáját terheli. A tanulóknak főleg arra kell ügyelni, hogy a belépőkártyát ne feledjék otthon. Egyelőre senki sem panaszkodott a rendszer működésére.

o Állítólag a nyugdíjasok ebédjéhez is hozzájárul a község ...

- Igen, ez így van. A 70 évnél idősebb nyugdíjasaink választhatnak az iskolai étkeзде nyújtotta ebéd és a helyi motoros ebédje között. Mindkét helyről házhoz szállítjuk számukra az ebédet és a község is hozzájárul az ebéd díjához. Mivel jelenleg megnövekedett az ebéd ára, a képviselőtestülettel olyan határozatot hoztunk, hogy az emelés díjának fizetését átvállalja a nyugdíjasoktól a község, tehát továbbra is változatlan áron étkezhetnek a 70 éven feletti lakosaink, akik igénylik az ebédet.

- májkeková -

A nagykéri búcsút minden év szeptemberében, szent kereszt felmagasztalásának ünnepére tartjuk. Az idén is mindkét szent misét Mgr. Pisečný Igor atya tartotta szlovák és magyar nyelven, mint ahogy teszi ezt már egy éve minden vasárnap, amióta ő lett községünk lelkipásztor.

Már régóta helyi szokásnak számít, idegenből vendégeket hívni és kacsasülttel kedveskedni nekik. Az ünnepi ebéd után a férfiak futballmérkőzésre, a nők kultúrműsorra mennek, a gyerekek pedig a várva-várt búcsúi attrakciókat és hintákat próbálják ki.

Idén az időjárás mindenkinek kedvezett: kellemes, napos idő volt késő estig. A helyi futballcsapat Perbete csapatával mérkőzött

Búcsú 2019

meg, akiket kemény ellenfélnek tartottak. A 90 perces mérkőzés alatt összesen 8 gólt rúgtak a csapatok, végül pedig a helyi szurkolók nagy örömeire a nagykéri csapat győzött 5:3 arányban.

A kis kultúrház mögötti színpadon került sor egy másfajta szórakoztató műsorra, amelyet másodízben rendezett meg a község vezetősége a tavalyi jól sikerült műsor sikerén felbuzdulva. A négy órakor kezdődő szórakoztató műsorban felléptek a Csehországi Pop stars – ABBA zenekart imitáló művészei, akik előadták a legismertebb ABBA-slagere-

ket, mint pl. Mamma Mia, Dancing Queen, Waterloo, S.O.S., majd rövid szünet után átöltözve BONEY M revival bandként felcsendültek az ismerős BONEY M zeneszámok is. Néhány álldogáló néző a közönség soraiból táncra is perdült az ismerős dallamokra.

A gyerekek a Hully-Gully attrakción, hullámvasúton, körhintán és ugráló trambulínon szórakozhattak. Idén megleptek bennünket a búcsúsok egy új „Extrem“ nevezetű hintával, amelyre csak a legmerészebbek ültek fel, mivel a menet tényleg extrém volt. Reméljük, hogy a jövő évi búcsúra is ilyen kellemes idő lesz, hogy mindenki kedvére szórakozhasson.

Falunap 2019

Már másodízben nem kedvezett az időjárás a 2019-es nagykéri falunapra, amely hagyományosan szent Anna tiszteletére a nyár közepén kerül megrendezésre. Júli. 27-én napfényes reggelre ébredtünk, így a gulyásfőzőversenybe benevezett 8 csapat a kultúrparkban kezdte el az előkészületeket. Délre viszont olyan zápor kerekedett, hogy a kultúrpark vizes, sáros és csúszós lett, így a szervezők nem merték megkockáztatni, hogy az esti programokat már másodízben is elmossa az eső. Így

lett átszervezve az összes többi műsor a főtér két kultúrházába. A kiskultúrházban mászófal állt a gyerekek rendelkezésére és a Kynderko helységében a kicsiket érdekes programokkal szórakoztatták a Kynderko tagjai. Vidám hangulatot biztosított a főtéren Adyno bohóc is, aki gólyalábakon szórakoztatva megnevetetett sok gyermeket és felnőtt.

A nagy kultúrházban gulyást kínáltak a lakosoknak, amelyet a képviselőtestület tagjai készítettek Dojčán József főszakács

irányításával. Az összes versenycsapat gulyása elfogyott és mindenki megdicsérte a helyi halásszövetség által készített finom halászlét is. A gulyásfőzőverseny győztese a komjáti csapat lett, akik minden évben részt vesznek a versenyen.

Délután a helyi templomban volt szolgáltatva szent mise a község lakosaiért, majd az időjárás végett a Nyitrai mototriál csapata a főtéren mutatta be káprázatos akrobatikus mutatványait. Az esti programok nyolc órakor kezdődtek a helyi Kiero Grande fellépésével, akik az utóbbi években Európa-szerte jobbnál-jobb sikereket érnek el. Pe-

ter Cmorik és csapata fergeteges koncertet adott és nem felejtette el megemlíteni, hogy a tavalyi meghíúsult fellépése után idén ismét esőt hozott magával Nagykerre. A magyarországi MC Hawer és Teknő – páros fellépése után Arti & Gifo retró zenéjükre szórakozhatott a közönség.

Azok a lakosok, akiket nem riasztott el a rossz idő, feltehetőleg találtak maguknak szórakozást és reméljük, hogy a jövő évben már elkerüljük községünket az esőfelhők, hogy a kultúrparkban tarthassuk meg ezt a nyári rendezvényt.

Kynderko szimbolikus kemény „y“-vel

Nem találtak fel még eddig olyan univerzális módszert, amely eltávolítaná az anyasági szabadságon levő nők szociális elszigetelődését. Vannak viszont olyan közösségek, ahol az anyukák közös szórakozás mellett érdekes programokat szerveznek gyermekeknek. Ilyen közösséget alkot a nagykéri „KYNDERKO“ polgári társulás. A névválasztás szimbolikus jelleggel bír, ugyanis a benne szereplő kemény „Y“ betű jelképezi (helyesen „kinder“) a gyerekekkel eltöltött szabadidő szigorúan értelmes kihasználását, amelyről a társulás sokrétű és változatos programja tanúsodik. A szociális hálón feltüntetett leírásukban is az szerepel, hogy ez egy gyerekbarát központ szülők és gyerekek számára, akik Nagykéren szívesen bekapcsolódnak mindenfajta kultúrával, sporttal és szórakozással kap-

csolatos aktivitásba. A tematikus foglalkozásokon kívül rendszeresen szerveznek szórakoztató programokat a kultúrparkban, kultúrházban, valamint közös baba-mama tornát az iskola tornatermében, nyáron pedig közös táncórákat. Kétévnyi várakozás után a képviselőtestület a iskultúrházban a virágüzlet után felszabadult helységet ítélte oda a társulásnak, amelyet aztán önkéntes munkával csinosítottak ki. A földszintes, akadálymentes és világos helység jól megközelíthető és kiválóan alkalmas bármilyen kültéri foglalkozásra a tágas szivarfák árnyékában.

A Kynderko ebben az évben megszervezte már a 4. farsangi álarcos bálját, gyereknap i báb-színházat, színes hajfonat – készítést, anyukák és tinik számára pedig kötőtanfolyamot. Falunap alkalmával a kicsiknek interak-

tív játékokat és kézműves foglalkozást szerveztek, júliusban gulyásfőzéssel egybekötött takarító-napot tartottak és októberre gyerekdiszkót terveznek még DJ Rudi szereplésével.

Zita Balázióvá, a Kynderko vezetője elárulta, hogy a társulás jelenleg 266 regisztrált tagot tart számon, akik a közös FB oldalon hasznos információkat, vicceket és programokat osztanak meg egymással és nagyon közkedve az online gyerekbazár. „Minden aktivitásunkat szeretettel és önzetlenül végzünk és örülünk, ha csatlakoznak hozzánk mások is, akik hajlandók eltölteni szabadidejüket egy kicsit másképpen...“, árulta el a társulás vezetője. Örülnek a község nyújtotta segítségnek is, miszerint ingyenesen használhatják a kijelölt helységet, ahol a tagok most már heti 3 alkalommal (hétfőn, szerdán és pénteken 10,00 órától) találkozhatnak. „A helyi nyugdíjasklubbal is együttműködünk – közösen díszítjük fel húsvéti tojásokkal a főtér díszfáit, az alapskola és óvoda pedig teret biztosít számunkra a családi nap alkal-

mával. Rendezvényeinket a községtől kapott támogatásból és a 2% adók bevételeiből tudjuk fedezni, viszont jól esne a szülők nagyobb mértékű bekapcsolódása a szervezésbe. Többször előfordult már ugyanis, hogy rendezvényeinken majd' szétszakadtunk a sok feladat szervezésében, a legtöbb szülő (tisztelet a kivételnek) pedig csak eljött megpihenni és tétlenül figyelte az előadást. Szorgalmunkért senki sem kap fizetést, mindenki egyenrangú és egyformán ügyes, és néha nekünk is jól esne egy kis kikapcsolódás. Ezért is méltányoljuk a 2% adóból befolyt segítséget, amit a vendégszereplők jutalomdíjára és a kézműves kellékek beszerzésére tudunk felhasználni. Sok dolog pénzért megvásárolható és elintézhető, azonban a legdrágább, amit gyermekeinknek adhatunk, az bennünk legbelül található. Töltsük el szabadidőnk egy részét gyermekeinkkel és öket többszörösen viszonozzák majd nekünk“ tette hozzá végzetül Zita Balázióvá.

- derđaková -

Nyári kempingtábor

Annak ellenére, hogy a nyári szünetnek nemcsak a tanulók, hanem a pedagógusok is örülnek, vannak olyanok is, akik szívesen jönnek vissza még egy hétre az iskola területére. Nem azért, hogy újra beüljenek az iskolapadokba, hanem azért, mert ez idő tájt számos megelégedésben és szórakozásban részesülhetnek. Ebben az iskolai évben immár harmadszor nyitotta meg kapuit a nyári kempingtábor. Tudni kell, hogy ez főleg az alsó tagozatos tanulók, valamint az 5.-esek számára ajánlott. Minden évben nagyjából negyven „kempingező“ vesz ezen az eseményen részt. Az időpontot és foglalkozásokat mindig igyekszünk a nyári időjárási viszonyokhoz igazítani, ám ennek ellenére a gyerkőcök felkészülhetnek arra,

hogyan az időjárástól függetlenül a nyári szünet második hetét közösen a barátokkal együtt tölthetik. A tanító néni lelkes csoportja a gyermekeket sok színes és érdekes programmal várja, melyek közül nem hiányozhat az ének, a tánc, szórakoztató vetélkedők tömkelege, továbbá az utazás, sport, valamint számos alkotói tevékenység. Ebben az évben például közösen elgyalogoltunk a berencsi istállókhöz, ahol Zorádová asszony fogadott minket. Itt aztán kipróbálhattuk a lovaglás minden örömét a nyugodt és kedves állatokon. A továbbiakban azt is elhatároztuk, hogy a közeli Nyitrát is meglátogatjuk. Oda viszont már vonattal mentünk. Ottlétünk alatt megjártuk a Kálváriát, valamint az Emerit múzeumot is. A múzeumban számos érdekes kitűzött állatot láthattunk. Érsekújvárhoz, a strandra szintén vonattal utaztunk. A falunk határain túli kirándulásokra mindig szép narancssárga pólóban mentünk, melyeket Balázi Zita néni biztosított számunkra. A kempingtáborban szinte felejthetetlenek voltak a szórakoztató versenyek, valamint a mesterségek vására. Ismét bizonyosodott, hogy gyermekeink nemcsak nagyon ügyesek, hanem rátermettek és talpraesettek is. Lelkesen bele tudják élni magukat a játékba és maradéktalanul örülnek annak minden elemének. A tábor ideje alatt a táborozók minden rendszabályt betartva példásan viselkedtek. A gyermekekkel foglalkozó tanító néni szintén nagyon jól érezték magukat, az eltelt öt nap alatt lelkes táborvezetőkké és animátorokká váltak. Ami nem is meglepő, ugyanis a tábor hangulata nemcsak nagyon kellemes, hanem barátságos is. Sok szeretettel és odaadással végezték a rájuk bízott feladatokat. A nyári szünet nagyon szép, ám sokszor hosszúnak is tűnhet, főleg akkor, ha a csemétéinknek megfelelő elfoglaltságot szeretnénk találni. Talán ebben a nem könnyű feladatban mi is tudunk egy kis segítséget nyújtani a szülők számára. A gyermekek nyári pihenését az itt eltöltött idő még emlékezetesebbé teheti és talán ennek így is kell lennie.

Időkapszula a templom tornyában és a szívünkben

A nagykeri Szent Kereszt felmagasztalására felszentelt római katolikus templom immár 250 éve a falu lelki életének központja és kiemelkedő történelmi építménye falunk főterének. A jelen embere is kellő tisztelettel gondozza az Istenházát. Ennek jeléül lettek idén felújítva a templom körüli járdák, új lépcsőzet épült a torony alatti nyugati bejárathoz, ehhez biztonságos karzatot csatoltak és új kerékpárárványokat helyeztek el. A lakosok felfigyeltek arra, hogy egy ideig hiányzott a templomtorony 4 sarkai díszítő eleme. Alapos megfontolás után ezek eltávolítására és új acél elemek felhelyezésére került sor. 2019. szeptember 6-án, e szükséges munkálatok folyamán, az egyik tornyocska belterében egy idő kapszula volt biztonságosan

rögzítve. A fémdoboz elhelyezése azzal a céllal történt, hogy üzenetet közvetítsen a jövő embere számára, ha majd sok év múlva valaki rátalál. A dobozban elhelyeztek egy alapadatlapot községünkről, a helyi nevezetességek listáját építjük évével, a nagykeri lelkiatyák névsorát 1872 óta napjainkig – mindezt szlovák és magyar nyelven – és Písečný lelkiatyá személyes levelét. A dokumentumcsomaghoz tartoznak még régi és aktuális fényképek, a 2018-ban megjelent Nagyker szöveg és képben színes füzet, két napilap, ill. néhány apró fémtárgy és pénzérme. A gondosan becsomagolt idő kapszulát a bádodos segítségével lelkiatyánk és a templom gondnoka helyezték el kosaras emelőről.

Hála és köszönet illeti mindazokat, akik anyagi segítséget nyújtottak a járdák és a templomtorony felújítási munkálataihoz – úgy a hívőket, mint az Önkormányzat tagjait.

Az idő kapszula meglelése és felnyitása mindig nagy érdeklődéssel jár, hiszen kíváncsiak vagyunk a múlt üzenetére. Ezzel szinte érinteni tudjuk a régmúltat. Ki ne vágya az időutazásra? De hajlamosak vagyunk fejlettebbnek tartani korunk vívmányait, mint őseink jóakarati üzenetét. Egyházunk tanítása szerint nem szabad felületesen ítélni, hiszen csodálattal tekint vissza a régi korszak embereire, szentjeire. Ők sokszor nem csupán történelmi személyiségek, de életük példaértékű lehet számunkra, mivel tanítanak és jóra ösztönöznek ma is.

Egy templomon folyamatosan lehet valamit javítani. Az emberben vajon nem? Életünk egyik elvárása, egyre jobbá válni. Úgy mint Ők tették, elődeink, és ezzel hallhatatlanokká váltak számunkra. Most, a Mindenszentek ünnepe kapcsán, még gyakrabban gondolunk vissza szeretteinkre. Emlékeink kincsesládája úgy nyílik meg szívünkben, akár egy megtalált idő kapszula! Imádkozz és gyűjts gyertyát eltávozott szeretteidért, vagy azokért, akikre őszinte szeretettel gondolsz!

Igor Písečný, Barusz Melinda

Szőke Erika – képzőművész profilja

• Mi vitte Önt a művészi pályára?

- Gyerekként gyakran figyelemmel kísértem édesapámat festés közben, csodáltam amint a tájképei és a csendéletei a valóságot tükrözték vissza. Ekkor titokban azt kívántam, bárcsak én is ilyen tehetséges lehetnék. Kezdetekben ismert előadóművészek portréit rajzolgattam, amelyeket a Bravo magazinban találtam, majd fokozatosan kerültem a festészethez. Nagyon lelkes voltam és éreztem, hogy egy szakember segítségére lesz szükségem, aki az alapoktól ismerteti meg velem a rajz és a festészet szabályait és bevezet a képzőművészet rejtelmeibe. Ebben Jana Farmanová festőművész segített, majd felvételt nyertem a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Képzőművészeti karára.

• A festésztől milyen út vezetett a művészi fotózáshoz?

- A főiskolai tanulmányaimhoz tartozott a rajzon és festészen kívül a fényképezés is, ami a legelső fotogram készítés óta a mai napig elbűvöl. Gyorsan elillantak a festőművész-álmaim és a fényképezés művészetére kezdtem összpontosítani. Munkáimban a hagyományos, analóg és digitális technikák mellett különböző experimentatív és saját fejlesztésű, a klasszikus fénykép és sokszorosított grafika határterületein mozgó eljárásokat alkalmazok. Nem ritkán afféle kiterjesztett fotókat, a fénykép és a térbeli objektum közt egyensúlyozó tárgyakat hozok létre. Műveim központi témája a család, a családon belüli emlékképek, viszonyrendszerek és kapcsolati hálók uiverzuma, a

családi nem és a nemi identitás artikulálásának kérdései, valamint az emlékezet és a felejtés kölcsönhatásainak ábrázolhatósága (akár egyéni akár kollektív szinten).

• Melyik hely ihleti meg legjobban, hol alkot a legszívesebben?

- Legszívesebben otthon alkotok, ahol megfelelő körülményeim vannak a kísérletezésekhez, gyakran a család is részt vesz az alkotásban, ill. művészi alkotássá válik. Részt veszek különböző művésztelepeken is, ahol a természet művészetre összpontosítunk. Olyan műveket alkotunk a természetben, amelyeket maga az idő alkot tovább és csak a mű felvétele marad meg.

• Műveinek művészi értéke van. Milyen lesz a sorsuk?

- Sok alkotásom hazai és külföldi galériák ill. szimpóziumok magángyűjteményeiben található meg. Gyakran kiállítom műveimet itthon és külföldön is (Magyarország, Románia, Dánia, Spanyolország). December 19-én önálló kiállításom nyílik Pozsonyban a Képzőművészeti Főiskola Medium galériájában. 2014-ben elnyertem a Székelyföldi Grafikai Biennálé fődíját.

• Hogyan tud egy művész kikapcsolódni és új inspirációt gyűjteni az alkotáshoz?

- Szeretem az otthonom, szívesen főzök, táncolok, utazok, kísérletezek és ez a műveimben is visszaköszön.

- derđaková -

Talált testek - kenyér installáció, saját technika, 2016

A kenyértettek felületére simuló fotók egytől-egyig talált tárgyak ill. képek – különböző temetői sírkövekről becserkészett arcokról, egy Európa-szerte folytatott gyűjtögetés-barangolás darabjairól van szó (a portrék közt izlandi, macedóniai, spanyolországi, grúziai, bosnyák stb. temetőkből talált arcok sorakoznak). Mindezen túl pedig mintha egy finom, szomorú szimbolikájú ellenállási kísérlet (az idővel, az idő logikájának morzsoló erejével való dacolás) tárggyá tett reliktumai lennének.

„Eszelős ollócskák“ a kultúrházban

Április 28-án a pozsonyi Teatro színház előadására jött össze a közönség a nagy kultúrházba. Az ismert művészek az „Eszelős ollócskák“ c. krimikomédiát mutatták be, amely a színészek konverzációs és improvizációs készségén alapszik az szerint, hogy a közönség milyen irányba tereli a darab cselekményét. A színdarab humoros, vidám és váratlan szituációkat tartalmaz és a híres Guinness rekordok könyvébe is bekerült, mint a világon leghosszabb ideig játszott színdarab.

Az „Eszelős ollócskák“ nevű fodrásszalon, amelyet Tony Kulma fodrászmester üzemeltet, exkluzív kliensekkel büszkélkedhet. Jó hírnevük akkor kerül bajba, amikor a fodrászüzlet feletti lakásban gyilkosság történik. Mindenki gyanúsított, az alkalmazottak és kliensek egyaránt. A televízióból is jól ismert kiváló színészek a közönséget is belevonták az eset felderítésébe és a darab végkimenetelének megtervezésébe. Az előadásba beépített néhány helyi vonatkozású viszony és dolog vidám kacajra derítette a közönséget.

Aki nem látta a darabot, bánhatja, mivel igazán szórakoztató volt, a nagykeriek ez alkalommal Barbarát, a fodrásszalon alkalmazottját nevezték meg gyilkosnak, viszont amennyiben a színdarabot még valamikor újra játszanák Nagykerén, lehetséges, hogy a gyilkos teljesen másvalaki lenne. Hagyjuk magunkat meglepni...

Lakossági krónika Nagyker október 2018 – szeptember 2019

ÚJSZÜLÖTTEINK

Csernyanszki Leonard, Balogh Andrej, Krehák Tobias, Daniš Andrej, Bohumelová Stella, Gašpar Milan, Lörincz Alex, Malý Maxim, Száraz Mathias, Együd Chloe, Lőrincová Sofia, Ladunová Júlia, Tlacháč Dávid, Kucserová Emma, Szőke Erik, Miko Jakub, Kovács Lionel, Bačová Ela, Juríková Daniela, Frátriková Nikola, Bernát Patrik, Malúch Marko, Birkuš Jakub, Lacko Jakub

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Pavol Stúchly és Ivana Szorádová,
Peter Czajlik és Denisa Fialová,
Gergely Lovász és Mariya Ivanova Georgieva,
Mário Ciho és Yvetta Vaššová,
Štefan Vereš és Marianna Pinterová,
Ing. Roman Ulehla és Simona Csapuchová,
Tomáš Gróf és Nora Krčmárová,
Ing. Attila Kazán és Soňa Šipkovská, Mgr. Marek Banás és Martina Špacírová,
Jaroslav Farbár és Marta Dobrotková, Patrik Režo és Zuzana Sládečková, Ing. Tomáš Valaška és Alena Plachá,
Lukáš Peternai és Andrea Mestrová, Marián Szirtl és Kristína Voržáčková, Roman Hupka és Katrina Szabóová,
Viliam Denga és Veronika Varechová, Alexander Izsák és Mária Bánovská, Jozef Halász és Natália Polinová,
Tomáš Babicz és Barbara Kováčová, Jozef Výberci és Petra Bottlíková, Ing. Tomáš Bacigál és Ing. Edina Sládečková

ELHUNYTAK...

Vaňúrová Jurana - 75, Šimon Štefan - 62, Szárazová Oľga - 74,
Đurček Eudovít - 80, Banyár Štefan - 75, Szokolová Mária - 63,
Vanko Štefan - 65, Malá Otília - 84, Verešová Helena - 84,
Gedai Pavel - 95, Gedayová Otília - 68, Dojčan František - 86,
Gergely Alexius - 74, Kisucký Leonard - 83, Čeriová Mária - 65,
Száraz Vojtech - 65, Szőke Milan - 80, Sládeček Milan - 77, Banyár Jozef - 68,
Opacsiti Eudovít - 79, Kazán Tibor - 76, Križanová Mária - 87, Banyár Attila - 51, Kováčsová Helena - 85,
Száraz Pavel - 72, Banyár Otto - 77, Szárazová Helena - 92, Száraz František - 78, Kecskés Elemér - 80,
Sládečková Irena - 87, Čepediová Priska - 77, Sládečková Alžbeta - 71, Kianek Jozef - 75

Nagyker infó..., Nagyker lakosainak lapja, megjelenik kétszer évente,
engedélyezte a SZK Kulturális Minisztériuma, EV 5450/16, ISSN 2585-7134,

Pozsony, kiadja: Nagyker község, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Velký Kýr, telefon elérhetőség: +421 915 200 801,
e-mail: starostka@velkykyr.sk, IČO: 00309109. Szerkesztőség: Ing. Judita Valašková, polgármester - szerkesztőségi tanácselnök,
Mgr. Alena JAŠŠOVÁ, újságíró - szakmai és mediális tanácsadó, valamint a lap összeállításának szakmai felügyelete,
főszerkesztő és a „HELENA” kiadó tulajdonosa - székhely: Végsellye, IČO: 34644237.

Grafika: Peter Orbán - Zoxó Press. IV. évfolyam, 2. szám/október 2019.

A következő szám 2020 áprilisában jelenik meg. Megjelenik 1000 példányban. Ingyenes.